

ולא היה מקבל אלא מספר מצומצם של ילדים, ומשום כך היה נוטל שכר-לימוד גבוה. אף על פי כן לא נמנע אבי ז"ל מלשלחני לחדרו, כי הוא היה מופלא בדרך לימודו, לפיכך התאמץ אבי ז"ל לחסוך מפתו ולשלם לאותו מלמד. פעם אחת ירד שלג גדול ואין יוצא ואין בא, ממילא היה בטל מעבודתו ולא היה בידו לשלם שכר לימוד. כאשר עברו שני שבועות, שלא הבאתי למלמדי את שכרו, אמר לי: אם לא תביא אתך שכר לימוד אצטרך להכניס תלמיד אחר במקומך. כאשר הגדתי להורי דברי המלמד, חשכו עיניהם, והיה קשה להם אותו יום כיום תשעה באב, באמרם: אם יעקב דוד לא ילמד, הרי סופו להשאר עם הארץ. כאשר הגיע זמן מנחה, הלך אבי לבית הכנסת. לאחר התפילה הכריז ראש הקהל, שהוא עומד להשיא את בתו, ובדירה שהכין לה אין תנור, לכן הוא מחפש בעל מלאכה שיעשה את הדבר בהקדם. ומאחר שהעיר היתה סוגרת ומסוגרת לא היו חומרי בנין בעיר ואי אפשר היה להביא מן העיר הסמוכה, לכן לא היה בין בעלי המלאכה שבעיר מי שיקבל על עצמו את העבודה. נגש אליו אבי ואמר לו: הנני מוכן לבנות את התנור. נתן לו ראש הקהל סכום כסף. מיד בחזרו הביתה מסר בידי סכום כסף שהספיק כשכר לימוד

מרא דאתרא, שהוא יושב ושותק ואינו מוחה בידם, ושתקתי גם אני.

אמר המו"ל: שמעתי על האדמו"ר מגור, ר' ישראל אלתר זצ"ל, כשנתמנה לרבי, היה שם חסיד אחד וחשב בלבו: הרי רק עתה נתמנה לרבי ואין לי לחשוש מפניו. והיה משיח עם חברו בשעת קריאת התורה. כשהרגיש בו האדמו"ר, נגש אליו ותפסו בכגדו והוציאו מבית המדרש.

אוצר החכמה

סימן כו, סעיף יד: מי שיכול וראוי להתפלל לפני התיבה יתפלל. ומועיל יותר מקדיש יתום, שלא נתקן אלא לקטנים.

אמר המו"ל: סיפר לי אחי הרב משה שמואל שליט"א מעשה ששמע מפי הרה"ח מוהר"ר ליביש שמערן זצ"ל, תלמיד הרידב"ז (נלב"ע כז באדר שני תשכו):

מעשה בהגאון רידב"ז זצ"ל, שעבר לפני התיבה בתפילת המנחה ביום היארצייט של אביו. והיה כאשר פתח בחזרת הש"ן, מיד געה בבכייה גדולה. לאחר התפילה שאלוהו: מה טעם להתפרצות בכייתו של רבינו? השיב הגאון: אבי ז"ל היה עוסק במלאכת הבניה, ואף כי היתה פרנסתו דחוקה היה מפריש ממנה שכר לימוד לשלם למלמד שלימדני תורה. מלמד זה היה מלמד ליחידים,